

1. Sujuvoitetaan osakkeiden rekisteröintiä ennakkotarkastusmenettelyllä

Voimassa oleva kaupparekisterilaki (564/2023) ei mahdollista yritysten perustamis- tai muutosilmoitusten tarkastamista ennakolta Patentti- ja rekisterihallituksen (PRH) toimesta. Esimerkiksi osakeannit ovat useassa tapauksessa aikakriittisiä siksi, etteivät sijoittajat yleensä ole valmiita kantamaan osakkeiden toimitusaikatauluun liittyviä riskejä. Jos uusien osakkeiden rekisteröintiäikataulu venyy ennakoimattomasti, sijoittajien halukkuus osallistua anteihin vähenee. Osakeannin rekisteröinti ennakoon sovittuna päivänä olisi tarpeen myös siitä syystä, että yritysjärjestelyihin liittyvät riskit saadaan jaettua ennakolta sovitulla tavalla. Ennakkotarkastaminen voidaan mahdollistaa säätämällä siitä kaupparekisterilaissa.

2. Sallitaan pörssitiedottaminen vain englanniksi

Arvopaperimarkkinalain 10 luvun 4 §:n mukaan säännellyt tiedot on julkistettava suomen tai ruotsin kielellä. Pörssiyhtiö voi Finanssivalvonnan luvalla kuitenkin käyttää julkistamisessa muuta kieltä kuin suomea tai ruotsia. Englanti on arvopaperimarkkinoilla yleisesti käytettävä kieli. Ei ole perusteltua, että pörssitiedottaminen tulisi tapahtua myös suomen kielellä jokaisessa tilanteessa, vaan asia tulisi jättää kunkin yhtiön tai liikkeeseenlaskijan itsensä arvioitavaksi. Sääntelyn tulisi mahdollistaa pörssitiedottaminen vain englanniksi ilman erillistä Finanssivalvonnalta pyydettyä lupaa.

3. Luovutaan oletusmaksutapaa koskevasta kuluttajansuojalain sääntelystä

Kuluttajansuojalain 6 luvun 12 b §:n mukaan verkkokaupoissa on tarjottava tarjolla olevista maksutavoista ensimmäiseksi luotottomia maksutapoja ja viimeisenä luotollisia maksutapoja. Mitään maksutapaa ei myöskään saisi käyttää oletusvalintana. Kielto tehdä oletusvalintoja ei ole itsessään velkaantumista estävä tekijä, mutta se heikentää tarpeettomasti asiointin sujuvuutta. Kyse on lisäksi tarpeettoman yksityiskohtaisesta sääntelystä, jonka toimivuus ja hyödyt ovat kyseenalaisia. Säännöksestä ja erityisesti sen oletusvalintoja koskevasta osasta tulisi luopua.

4. Luovutaan virhevastuun kestoä koskevasta Suomi-lisästä

Kuluttajansuojalaissa on valittu säädösratkaisu, jonka mukaan myyjän virhevastuun kesto määrittyy tavarantoimituksen oletettavissa olevan kestoajan perusteella. Kyse on käytännössä kansallisesta laajennuksesta EU-direktiiveissä määrittyvään kahden vuoden virhevastuuaikaan. Koska virhevastuu ei rajaudu kahteen vuoteen, yritykset joutuvat useampien korjaus-, vaihto- ja hinnanalennusta koskevien reklamaatioiden kohteeksi. Tämän vuoksi yritysten on ylläpidettävä varaosien saatavuutta ja huolto-osaamista muita EU-jäsenvaltiota pidempään. Sääntelyä tulisi muuttaa vastaamaan direktiivien mukaista kahden vuoden virhevastuuaikaa.

5. Selkeytetään ympäristönsuojelukulujen verokohtelua

Elinkeinoverolain 8 §:n nojalla yksiselitteisesti vähennyskelpoisia menoja ovat muun muassa käyttöomaisuuden hankinnat (esim. savukaasun puhdistuslaitteisto), rakennuksesta (esim.

jätevedenpuhdistamo) tai markkinointimenosta. Ympäristönsuojelumenoja ei ole yksiselitteisesti säädetty yrityksen vähennyskelpoiksi menoiksi. Luonnonsuojelulaki mahdollistaa vapaaehtoisen ekologisen kompensaation ja myös CO₂-päästöjä voi kompensoida. Kompensaatiomaksujen verotuskohtelu on kuitenkin epäselvää, mikä jarruttaa luonnonsuojelulain toteuttamista. EVL 8 §:ssä tulisi säätää, että vähennyskelpoisia ovat myös elinkeinotoiminnasta johtuvien ympäristövaikutusten estämiseksi tai rajoittamiseksi suoritettavat menot.

6. Säädetään satunnaisten ja vähäisten suoritusten verovapaudesta

Nykyisestä tuloverolaista puuttuu säännös satunnaisten ja vähäisten suorituksien verovapaudesta. Nykyisellään suorituksen maksajan on annettava tulorekisteri-ilmoitus kaikkein pienimmistäkin satunnaisista suorituksista, vaikka kyse ei ole palkasta. Jos esimerkiksi yliopiston lääketieteellinen tiedekunta antaa tutkimukseen osallistuville lapsille 5 euron lahjakortin jäätelökioskille, tästä on annettava tulorekisteri-ilmoitus ja hankittava vanhemmilta kaikki tarvittavat tiedot ilmoitusta varten. Hyvin pienten suoritusten ilmoittamisen hallinnollinen taakka on siis suhteeton verrattuna siitä saatavaan verotuloon. Tulorekisteriin tulisi säätää vuotuinen alaraja veronalaiselle ja ilmoitettavalle satunnaiselle tulolle tai säätää tällainen satunnainen tulo vapaaksi tulorekisterin ilmoitusvelvollisuuksista. Muutos keventäisi hallinnollista taakkaa rajaamalla satunnaiset ja vähäiset suoritukset verovelvollisuuden ja siten myös tulorekisteri-ilmoittamisen ulkopuolelle.

7. Lisätään siirtymäaikaviherpesudirektiivin velvoitteisiin

Direktiivin soveltamisala on laaja ja se sisältää monia epäselviä kysymyksiä. Kansallisesti käytössä olevat vastuullisuusmerkinnät ovat osittain epäselviä. Samoin on epäselvää, mitä tapahtuu tuotteille, jotka on hankittu varastoon ennen direktiivin voimaantuloa. On olemassa riski, että suuria määriä tuotteita joudutaan hävittämään. Pelkästään vähittäiskaupan alan yritysten arvioiden perusteella kustannukset ja myynnin menetykset Suomessa voisivat nousta useisiin satoihin miljooniin euroihin. Näistä syistä direktiivin soveltamisen aloitusta tulisi lykätä vähintään kahdella vuodella, mikä edellyttäisi komissiolta uutta lainsäädäntöehdotusta niin sanotun ”stop-the-clock”-mekanismin muodossa. Vaihtoehtoisesti voitaisiin sallia varastossa olevien tuotteiden myynti myös soveltamiskauden alkamisen jälkeen.

8. Sujuvoitetaan tietosuojasäätelyä

GDPR:n, ePrivacy-säätelyn ja EU:n tekoälysäädöksen päällekkäiset ja osin ristiriitaiset vaatimukset aiheuttavat yrityksille epävarmuutta ja hidastavat erityisesti tekoälyn käyttöönottoa yrityksissä, kuten myös julkisella sektorilla. Säätelyjen välinen suhde tulisi selkeyttää, jotta päällekkäisiltä velvoitteilta vältytään. GDPR:n automatisoitua päätöksentekoa koskevan 22 artiklan ja tekoälysäädöksen välinen suhde olisi erityisesti selkeytettävä, jonka lisäksi evästekäytäntöihin tarvitaan käyttäjäturvallisempia

ratkaisuja, jotka mahdollistavat toiminnallisten ja tietoturvaan liittyvien evästeiden käytön ilman erillistä suostumusta.

9. Vedetään vähittäissijoittajastrategian lainsäädäntöaloitteet pois käsittelystä

Ehdotettu vähittäissijoittajapaketti (Retail Investment Package) ei tue komission tavoitteita parantaa EU:n kilpailukykyä, edistää vähittäissijoittamista ja yksinkertaistaa sääntelykehikkoja. Ehdotetut direktiivit vaikeuttaisivat esimerkiksi sijoitustuotteiden hankintaprosessia ja voisivat pahimmillaan ohjata asiakkaita tuotteisiin, jotka eivät vastaa heidän mieltymyksiään. Sijoitustuotteiden kehittämisen tulisi jäädä rahoitusmarkkinoiden tehtäväksi. Euroopan rahoitusmarkkinoilla on jo ennestään laaja valikoima sijoitustuotteita, jonka vuoksi vähittäissijoittajapaketti tulisi vetää pois EU:n lainsäädäntöprosessista.

10. Palkka-avoimuusdirektiivin raportointivelvoitteiden keventäminen

Palkka-avoimuusdirektiivi sisältää tarpeettomia tiedonantovelvoitteita yrityksille. Ne ovat erityisen tarpeettomia yrityksille, jotka ovat työehtosopimusten piirissä tai soveltavat niitä. Direktiiviin sisältyy riski tiedonsaantioikeuden suhteettomasta käytöstä sekä liiallisesta raportointitaakasta liian alhaisella soveltamiskynnyksellä. Palkkaehtoja koskevan niin sanotun yhden lähteen käytännön toteuttaminen sekä siihen liittyvä oletus, jonka mukaan työnantajien tulisi 19 artiklan mukaisesti mahdollistaa vertailut hypoteettisiin työntekijöihin, aiheuttavat työnantajille merkittävää epävarmuutta ja taakkaa. Raportointivelvoitteita tulisi keventää erityisesti pk-yritysten osalta. Kaikki yritykset, joissa on alle 50 työntekijää, tulisi sulkea 6 artiklan soveltamisalan ulkopuolelle. Myös 9 artiklan soveltamisalaa on muutettava siten, että kaikki pk-yritykset, joissa on alle 250 työntekijää, vapautetaan raportointivelvoitteista. Lisäksi direktiiviin tulisi lisätä oletus, jonka mukaan yrityksessä, jossa sovelletaan työehtosopimusta, joka sisältää työtehtävien luokittelun ja palkkarakenteet palkkojen oletetaan täyttävän direktiivin mukaisen samapalkkaperiaatteen, eikä yrityksellä tällöin olisi direktiivin mukaista palkkaraportointivelvoitetta.